

ปัญหาการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา¹

ปิยธิดา คุณารัตน์²

จากการศึกษาการพิจารณาคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาความเสียหายด้วยการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาซึ่งในประเทศไทยในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้มีการกำหนดการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากความผิดทางอาญาไว้ โดยผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งรวมกันมาในสำนวนคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 40 หรือ พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาและมีคำขอให้จำเลยคืนหรือชดเชยค่าทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 43 เป็นการขอแทนผู้เสียหาย และพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา และผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้กำหนดเพิ่มเติมในภายหลังให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนความเสียหายทุกฐานความผิดนอกเหนือจากที่พนักงานอัยการเรียกร้องได้ตามมาตรา 43 เพื่อการวินิจฉัยเรื่องค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายไปในคราวเดียวกัน เพื่อความสะดวก รวดเร็ว อันเป็นประโยชน์แก่ผู้เสียหายในการได้รับการเยียวยาอย่างทันท่วงที และเป็น การพิจารณาคดีที่ไม่ยุ่งยาก ทำให้คดีที่มีมูลเหตุเดียวกันได้รับการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดไปในคราวเดียวกัน

จากการศึกษาประเด็นปัญหาการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา โดยสรุปปัญหาได้ 3 กรณี ดังนี้

กรณีพนักงานของรัฐเป็นผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้เสียหายจะได้รับการเยียวยา ค่าเสียหายทางแพ่งได้ การฟ้องความรับผิดในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พ.ศ.2539 มาตรา 5 บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีนี้ ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรงแต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้” เป็นผลให้ผู้เสียหายจากการกระทำละเมิดเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับเจ้าหน้าที่ของ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล และกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑพร วงศ์ทองสรรค์ และรองศาสตราจารย์ณัฐ สันตาสว่าง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงใหม่) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคหนึ่งได้ เป็นการปลุกภาระให้ผู้เสียหายที่จะต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นคดีใหม่ และเป็นผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาอย่างทันท่วงที อีกทั้งมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ได้กำหนดให้ศาลมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐเข้ามาเป็นคู่ความในคดีได้ หากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐนั้นมีคำขอให้ศาลเรียก แต่ผู้เสียหายกลับไม่มีสิทธิทั้ง ๆ ที่ผู้เสียหายก็เป็นคู่ความในคดีเช่นเดียวกัน หากผู้เสียหายฟ้องเพียงแก่เจ้าหน้าที่รัฐ โดยไม่ได้ฟ้องหน่วยงานของรัฐ กฎหมายมิได้บัญญัติให้สิทธิแก่ผู้เสียหายนั้นมีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกหน่วยงานของรัฐเข้ามาเป็นคู่ความในคดี ผู้เสียหายจะต้องไปฟ้องหน่วยงานของรัฐต่างหากอีกคดีหนึ่ง จึงเป็นการสร้างภาระให้แกผู้เสียหายอันจะต้องไปฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นอีกคดีหนึ่ง ทำให้การได้รับค่าสินไหมทดแทนในผลแห่งละเมิดล่าช้า เสียเวลา ทำให้ผู้เสียหายมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และเป็นการพิจารณาคดีที่ไม่ยุ่งยากคดีต่าง ๆ ที่มีมูลเหตุเดียวกันไม่ได้รับการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดไปในคราวเดียวกัน

ปัญหาที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดดอกเบี้ยในค่าสินไหมทดแทนในมาตรา 43 ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการมีสิทธิอันเป็นข้อจำกัดที่จะเรียกร้องได้เพียงเฉพาะการขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินที่สูญหายไปเนื่องจากการกระทำผิดอาญาในความผิด 9 ลักษณะ ดังนี้ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัดกรรโชก ถ้อโกง ยักยอกและรับของโจร เท่านั้น เช่นนี้ โดยผลของมาตรา 43 บังคับให้พนักงานอัยการฟ้องเรียกได้แค่เงินต้นเท่านั้น สภาพไม่เปิดช่องให้เรียกดอกเบี้ยได้ เพราะดอกเบี้ยไม่ใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่ผู้เสียหายสูญหายไปเนื่องจากการกระทำความผิด พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจเรียกดอกเบี้ยในค่าเสียหายอันเป็นค่าเสียหายในอนาคต จึงเกิดเป็นปัญหาในส่วนดอกเบี้ยของค่าเสียหายที่ผู้เสียหายมีสิทธิจะได้รับ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจร้องขอต่อศาลได้ และศาลก็ไม่มีสิทธิพิพากษาดอกเบี้ยดังกล่าวให้ผู้เสียหายได้ ทำให้ผู้เสียหายจะต้องไปดำเนินคดีร้องขอดอกเบี้ยเป็นคดีใหม่ต่างหากอันเป็นการปลุกภาระให้ผู้เสียหาย ทำให้ผู้เสียหายเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น เพิ่มภาระให้ผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายฟ้องคดีใหม่เพื่อเรียกเพียงดอกเบี้ยนั้นอาจเป็นการได้ไม่คุ้มเสียอีกด้วย

ปัญหาประการสุดท้าย ปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีแพ่งกับคดีอาญา ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีตามมาตรา 44/1 กฎหมายกำหนดศาลที่ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องไว้เป็นพิเศษว่าผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้ เป็นการกำหนดไว้ว่าผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องตามมาตรา 44/1 ต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เท่านั้น การที่กฎหมายกำหนดบังคับเช่นนี้จะส่งผลถึงความสอดคล้องระหว่างจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เสียหายได้เรียกร้องพอที่จะพิจารณารวมกับคดีส่วนอาญาได้นั้น จึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีแพ่งกับคดีอาญา เนื่องจากผู้พิพากษาคณ

เดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้นพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาทตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง หากในกรณีที่คดีอาญาอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง แต่คำสันนิษฐานใหม่ทดแทนหรือทุนทรัพย์คดีส่วนแพ่งที่ผู้เสียหายเรียกร้องเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง ซึ่งได้มีคำพิพากษาฎีกาออกมามีอยู่ 2 แนว ได้แก่ แนวแรกวินิจฉัยโดยยึดตัวบทกฎหมายเป็นหลัก หากทุนทรัพย์ที่เรียกร้องนั้นเกินอำนาจศาลแขวง ผู้เสียหายต้องไปดำเนินคดีส่วนแพ่งต่างหากตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4419/2528 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6630/2556 และแนวที่สองวินิจฉัยโดยตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเรื่องการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่กำหนดให้รัฐโดยพนักงานอัยการ โจทก์ และผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีส่วนแพ่งรวมไปกับคดีอาญา และให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกันก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8192/2560 วินิจฉัยว่าคำสันนิษฐานใหม่ทดแทนหรือทุนทรัพย์คดีส่วนแพ่งที่ผู้เสียหายเรียกร้องเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงผู้เสียหายจะยื่นคำร้องเข้าไปในคดีอาญาของศาลแขวงได้ถึงแม้ว่าในบางกรณีเขตอำนาจปกติของศาลที่พิจารณาคดีอาญาไม่อาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญานั้นได้ก็ตาม ต้องถือว่าเป็นกรณีที่กฎหมายประสงค์จะยกเว้นให้ทำได้

จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาศาลฎีกาได้ตีความอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องคดีอาญาแยกออกเป็น 2 แนวคือ แนวที่หนึ่ง ตีความยึดตามตัวบทกฎหมาย กับแนวที่สอง ตีความยึดตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จากกรณีนี้เกิดทำให้เกิดความสับสนในอำนาจหน้าที่ของศาล หรือผู้พิพากษาได้ว่าหากมีกรณีปัญหาเช่นที่กล่าวมานี้ จากปัญหาดังกล่าว ยังคงเห็นว่าการพิจารณาคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญายังคงมีปัญหาคือจะต้องอาศัยการตีความของศาลเทียบเคียงกับแนวคำพิพากษาศาลฎีกาปัจจุบัน และความเห็นของนักกฎหมายมาเป็นแนวทางในการศึกษา ในการดำเนินคดีเฉพาะกรณีๆ ไป และในการบังคับใช้กฎหมายโดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นสำคัญ

จากการศึกษาค้นคว้าการพิจารณาคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาพนักงานของรัฐเป็นผู้กระทำความผิด เดิมพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 5 บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรงแต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้” เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในกรณีผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่รัฐโดยไม่ได้ฟ้องหน่วยงานของรัฐ

แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 5 วรรคสอง ว่า “ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่รัฐโดยไม่ได้ฟ้องหน่วยงานของรัฐ หากศาลเห็นว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดของเจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกหน่วยงานของรัฐเข้ามาเป็นคู่ความในคดีได้ หรือโจทก์เห็นว่าอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐเพื่อการใช้คำสันนิษฐานใหม่ทดแทนได้โดยยื่นคำร้องขอต่อศาลที่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาขอให้ศาล

มีเรียกหน่วยงานของรัฐเข้ามาเป็นคู่ความในคดีได้” ทำให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกหน่วยงานของรัฐ เข้ามาเป็นคู่ความในคดี หรือเพิ่มเติมกฎหมายให้ชัดเจนถึงอำนาจศาลแก่การเรียกหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำละเมิดเข้ามาเป็นคู่ความในคดี เพื่อการวินิจฉัยเรื่องค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายไปในคราวเดียวกัน เพื่อความสะดวก รวดเร็ว อันเป็นประโยชน์แก่ผู้เสียหายในการได้รับการเยียวยาอย่างทันทั่วถึง

2.ปัญหาการเรียกดอกเบี้ยในค่าสินไหมทดแทน เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานอัยการในการเรียกดอกเบี้ยในทรัพย์สินหรือในราคาที่ชี้แทนผู้เสียหาย และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาเกี่ยวกับดอกเบี้ยได้ จากเดิมในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 บัญญัติว่า “คดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์โจรสลัด กรรโชก น้อ โกง ยักยอกหรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดนั้น เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย”

แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “มาตรา 43 คดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์โจรสลัด กรรโชก น้อ โกง ยักยอกหรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดนั้น เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคา พร้อมดอกเบี้ยแทนผู้เสียหายด้วย”ซึ่งดอกเบี้ยในมูลละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 ประกอบมาตรา 7 ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายผู้เป็นเหยื่อในการกระทำความผิดทางอาญา

3.ปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีแพ่งกับคดีอาญา ในส่วนเกี่ยวกับอำนาจผู้พิพากษาคณะเดียวในการพิจารณาคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 โดยระบุให้กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลแขวง แต่คดีแพ่งเกินอำนาจผู้พิพากษาคณะเดียวเป็นเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ในระหว่างทำคำพิพากษา มาตรา 29 โดยมาตรา 31 ซึ่งเดิมมาตรา 31 บัญญัติว่า “มาตรา 31 เหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา 28 และมาตรา 29 นอกจากที่กำหนด ไว้ในมาตรา 30 แล้ว ให้หมายความรวมถึงกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(1) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวได้ส่วนมูลฟ้องคดีอาญาแล้วเห็นว่าควรพิพากษายกฟ้อง แต่คดีนั้นมี อัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดเกินกว่าอัตราโทษตามมาตรา 25 (5)

(2) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีอาญาตามมาตรา 25 (5) แล้วเห็นว่าควรพิพากษา ลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราดังกล่าว

(3) กรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่งเรื่องใดของศาลนั้นจะต้องกระทำโดยองค์คณะซึ่ง ประกอบด้วยผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาในองค์คณะนั้นมีความเห็นแย้งกันจนหาเสียงข้างมากมิได้

(4) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีแพ่งตามมาตรา 25(4) ไปแล้ว ต่อมาปรากฏว่าราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคณะเดียว”

แก้ไขมาตรา 31 เพิ่มเติมอนุมาตราที่ (5) ขึ้นมาเป็นกรณีใหม่ว่า “มาตรา 31 เหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา 28 และมาตรา 29 นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 แล้ว ให้หมายความว่ารวมถึงกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(1) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวได้ส่วนมูลฟ้องคดีอาญาแล้วเห็นว่าควรพิพากษายกฟ้อง แต่คดีนั้นมี อัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดเกินกว่าอัตราโทษตามมาตรา 25 (5)

(2) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีอาญาตามมาตรา 25 (5) แล้วเห็นว่าควรพิพากษา ลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราดังกล่าว

(3) กรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่งเรื่องใดของศาลนั้นจะต้องกระทำโดยองค์คณะซึ่ง ประกอบด้วยผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาในองค์คณะนั้นมีความเห็นแย้งกันจนหาเสียงข้างมากมิได้

(4) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีแพ่งตามมาตรา 25(4) ไปแล้ว ต่อมาปรากฏว่าราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคณะเดียว

(5) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีอาญาตามมาตรา 25(5) ไปแล้ว ต่อมาปรากฏว่าค่าสินไหมทดแทนหรือทุนทรัพย์คดีส่วนแพ่งที่ผู้เสียหายเรียกร้องเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคณะเดียว”

เช่นนี้ เป็นผลให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไปจึงต้องให้ผู้พิพากษาที่กำหนดไว้ตามมาตรา 29 มีอำนาจลงลายมือชื่อทำคำพิพากษาลงจากได้ตรวจสำนวนคดีนั้นแล้ว และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลชั้นต้น มีอำนาจทำความเห็นแย้งได้ด้วย โดยผู้เสียหายมีต้องนำคดีแพ่งไปฟ้องเป็นคดีใหม่ต่อศาลจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2553.

ศาสตราจารย์พิเศษไพโรจน์ วายุภาพ. คำอธิบายระบบศาลและพระธรรมนูญศาล. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560.

รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. เหตุอาชญากรรม:สิทธิและการช่วยเหลือเยียวยา.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะคณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2561.

วิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์. กฎหมายวิ.อาญาพิสดาร. กรุงเทพมหานคร; สำนักพิมพ์หจก.แสงจันทร์การพิมพ์, 2566.